

การพัฒนาหลักสูตรการฝึกอบรมการจัดการเรียนรู้แบบโครงงานของครูสอนภาษาอังกฤษ
ระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

A DEVELOPMENT OF TRAINING CURRICULUM ON PROJECT WORK
OF PRIMARY-LEVEL ENGLISH TEACHERS UNDER THE OFFICE
OF THE BASIC EDUCATION COMMISSION

นิชากร นิธิวุฒิปากย์ วาโร เฟ่งสวัสดิ์ และทนงศักดิ์ คุ่มไข่น้ำ

Nichagorn Nithiwutthiphak, Waro Phengsawat, and Tanongsak Koomkhinam

หลักสูตรปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
จังหวัดสกลนคร

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรม 2) เพื่อประเมินประสิทธิภาพหลักสูตรฝึกอบรม และ 3) เพื่อศึกษาเจตคติและความพึงพอใจที่มีต่อหลักสูตรฝึกอบรมการจัดการเรียนรู้แบบโครงงานของครูสอนภาษาอังกฤษระดับประถมศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ดำเนินการวิจัย เป็น 5 ระยะ คือ ระยะที่ 1 การศึกษาข้อมูลพื้นฐาน ครูสอนวิชาภาษาอังกฤษระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2558 โรงเรียนละ 1 คน จำนวน 212 คนได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง ระยะที่ 2 การสร้างหลักสูตร โดยจัดทำโครงร่างหลักสูตรและประเมินโครงร่างของหลักสูตรฝึกอบรมโดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 9 คน ระยะที่ 3 การทดลองใช้หลักสูตรกลุ่มทดลองคือครูสอนภาษาอังกฤษระดับประถมศึกษา จำนวน 32 คน กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้เกณฑ์ ร้อยละ 15 ใช้วิธีการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบสุ่มอย่างง่าย ระยะที่ 4 การประเมินประสิทธิภาพหลักสูตรฝึกอบรม ก่อนการฝึกอบรม ระหว่างการฝึกอบรม และภายหลังการฝึกอบรม เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วยแบบทดสอบวัดความรู้ด้านการจัดการเรียนรู้แบบโครงงาน แบบวัดทักษะด้านการจัดการเรียนรู้แบบโครงงาน แบบวัดเจตคติที่มีต่อการจัดการเรียนรู้แบบโครงงานและแบบประเมินความพึงพอใจของครูที่มีต่อหลักสูตรการฝึกอบรม และระยะที่ 5 การปรับปรุงหลักสูตรฝึกอบรม สถิติที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปในการวิเคราะห์

ผลการวิจัย พบว่า

1. หลักสูตรการฝึกอบรมการจัดการเรียนรู้แบบโครงงานของครูสอนวิชาภาษาอังกฤษระดับประถมศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานแบ่งออกเป็น 5 หน่วย ซึ่งครูผู้เข้าอบรมโดยรวมมีความต้องการพัฒนาอยู่ในระดับมาก ได้แก่ หน่วยที่ 1 ความรู้เกี่ยวกับโครงงานและโครงงานภาษาอังกฤษ หน่วยที่ 2 การเลือกหัวข้อเรื่องและศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้อง หน่วยที่ 3 การเขียนเค้าโครงของโครงงานภาษาอังกฤษ หน่วยที่ 4 การปฏิบัติงานโครงงานภาษาอังกฤษและการเขียนรายงานโครงงานภาษาอังกฤษ หน่วยที่ 5 การนำเสนอผลงานและจัดแสดงโครงงาน

ภาษาอังกฤษ ผลการประเมินความเหมาะสมของร่างหลักสูตรฝึกอบรม พบว่า ร่างหลักสูตรฝึกอบรมมีความเหมาะสมโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และมีค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่าง 0.8–1.00 ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด

2. ผลการศึกษาประสิทธิภาพของหลักสูตรฝึกอบรมการจัดการเรียนรู้แบบโครงงานของครูสอนวิชาภาษาอังกฤษระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่า ครูที่เข้ารับการฝึกอบรมมีความรู้ความเข้าใจก่อนและหลังแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีค่าเฉลี่ยหลังได้รับ การฝึกอบรมสูงกว่าก่อนการฝึกอบรม ครูที่เข้ารับการฝึกอบรมมีทักษะการจัดการเรียนรู้ได้ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 46.71 คะแนน จากคะแนนเต็ม 48 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 97.31 ครูผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีเจตคติระหว่างก่อนและหลังการอบรมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

3. ค่าเฉลี่ยเจตคติหลังการฝึกอบรมสูงกว่าก่อนการฝึกอบรมครูผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีความพึงพอใจต่อหลักสูตรฝึกอบรม โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.34$, S.D. = 0.45) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีความพึงพอใจต่อหลักสูตรฝึกอบรม อยู่ในระดับ มาก ทุกด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ย 3 อันดับแรก จากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านการบรรลุวัตถุประสงค์ของการฝึกอบรม ด้านการดำเนินการฝึกอบรม และด้านความสามารถของวิทยากร ($\bar{X} = 4.38$, S.D. = 0.49, $\bar{X} = 4.36$, S.D. = 0.51, $\bar{X} = 4.31$, S.D. = 0.48) ตามลำดับ หลักสูตรฝึกอบรมการจัดการเรียนรู้แบบโครงงานของครูสอนภาษาอังกฤษระดับประถมศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีประสิทธิภาพ 81.81/88.20 ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ 80/80

ABSTRACT

This study aimed to develop of training curriculum on project-based learning, to evaluate the results and to study the attitudes and satisfaction from the implementation of the developed project-based learning training curriculum of primary-level English teachers under the Office of the Basic Education Commission. The study was conducted in 5 phases. The first phase was the study of basic information by surveying the need for the training curriculum from 212 English teachers under Buengkan Primary Educational Service Area by purposive sampling, The first semester of the year 2558, as well as studying relevant documents, concepts, theories and researches. The second phase was the construction of the curriculum by drafting the training curriculum and the assessment of the drafted curriculum by 9 experts. The third phase was the implementation of the training curriculum by using one group pretest-posttest design with 32 teachers. The size of the sample using a threshold of 15 percent using a simple random sample. The fourth phase was the evaluation of the developed curriculum by evaluating the results before, during and after the training. The Research Instruments were project work's knowledge test, project work's skill test, project work's attitude test and a

satisfaction training courses The fifth phase was the improvement of the training curriculum. Statistics used in data analysis were mean and standard deviation (S.D.). Data analysis was done with computer software.

The study results could be concluded as follows:

1. Project-based learning training curriculum of primary-level English teachers under the Office of the Basic Education Commission could be divided into 5 units that most participants wanted to improve at a high level, which were: Unit 1: Introduction on Projects and English Projects; Unit 2: Choosing a Subject and A Study of Relevant Documents; Unit 3: Writing an English Project Draft; Unit 4: English Project Operation and Writing an English Project Report; Unit 5: English Project Presentation and Exhibition. The overall suitability evaluation of the training curriculum draft was at the highest level with IOC value between 0.8 - 1.00, which was in accordance with the set criteria.

2. The efficiency of the project-based learning training curriculum of primary-level English teachers under the Office of the Basic Education Commission was that there was a difference in the participants' understanding between before and after the training at a statistically significant level of .01, with the higher mean after training than before training. The mean score of participants' skill in learning instruction was 46.71 out of the full score of 48, which was 97.31 percent. Also, there was a difference in the participants' attitude between before and after the training at a statistically significant level of .01, with the higher mean after training than before training.

3. The overall satisfaction of participants was at a high level มาก ($\bar{X} = 4.34$, S.D. = 0.45). When considering in each aspect, it was found that the satisfaction in the training was at a high level in every aspect. The first 3 aspects that had the highest mean could be prioritized as follows: training objectives achievement; training operation; the ability of trainers ($\bar{X} = 4.38$, S.D. = 0.49, $\bar{X} = 4.36$, S.D. = 0.51, $\bar{X} = 4.31$, S.D. = 0.48). The efficiency of the project-based learning training curriculum of primary-level English teachers under the Office of the Basic Education Commission was at 81.81/88.20, which was higher than 80/80 criteria.

คำสำคัญ

การพัฒนา หลักสูตรฝึกอบรม การจัดการเรียนรู้แบบโครงงาน ครูสอนวิชาภาษาอังกฤษ

Keywords

A develop, Training, Project-based Learning, English Teachers

ความสำคัญของปัญหา

การจัดการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 มีเป้าหมายเพื่อการปฏิรูป การการเรียนรู้ การปฏิรูปครู บุคลากรทางการศึกษา และการปฏิรูปการบริหารจัดการศึกษา หลักการสำคัญของการปฏิรูปการศึกษาอยู่ที่การปฏิรูปการเรียนรู้เป็นประเด็นสำคัญประเด็นหนึ่งโดย กล่าวไว้ในมาตรา 22 หมวด 4 แนวทางการจัดการศึกษามีประเด็นหลัก 3 ประเด็น คือ 1) ต้องยึด หลักว่าผู้เรียนทุกคนสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ 2) ถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุดและ 3) กระบวน การจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความสามารถพัฒนาตนเองตามธรรมชาติและเต็ม ศักยภาพ (ราชกิจจานุเบกษา, 2553, เล่มที่ 127 ตอนที่ 45 ก) มาตรการในการผลิตและพัฒนาครูไทย ในศตวรรษที่ 21 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2545) ได้กล่าวถึงการพัฒนาครูไว้ว่าครู จะต้องพัฒนาความรู้และทักษะให้ก้าวหน้าทันวิทยาการใหม่ ๆ ครูต้องใฝ่รู้ และต้องเป็นผู้นำด้าน วิชาการและการเป็นแบบอย่างที่ดีในสถานศึกษาและชุมชน การพัฒนาครูเป็นกลยุทธ์สำคัญที่จะ ส่งเสริมให้ครูก้าวหน้าทางวิชาชีพ สามารถทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ สามารถจัดการเรียนรู้ให้ เกิดขึ้นอย่างมีคุณภาพ ผู้สำเร็จการศึกษาจึงจะมีคุณภาพ ดังนั้นเป้าหมายในการพัฒนาครูเพื่อเพิ่มขีด ความสามารถในการเป็นครูที่มีคุณภาพภายใต้บริบทต่าง ๆ ของสังคมไทยโดยกำหนดวิธีการพัฒนาครู 4 แนวทางคือ 1) การพัฒนาตนเอง 2) การฝึกฝนกับครูพี่เลี้ยง 3) ผู้เชี่ยวชาญ การเข้าฝึกอบรมใน หลักสูตรต่าง ๆ และ 4) การศึกษาในระดับที่สูงขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับฉลาด จันทรมบัติ (2550) ที่ได้กล่าวถึงการพัฒนาครูสามารถดำเนินการได้ตามรูปแบบ ดังนี้ 1) รูปแบบการพัฒนาที่เกิด จากความต้องการของครู 2) รูปแบบการสังเกตและประเมิน 3) รูปแบบมีส่วนร่วมเกี่ยวข้องใน กระบวนการ การฝึกอบรม และ 4) รูปแบบการสืบเสาะค้นหา ขณะที่ วิจิตร อวระกุล (2540) กล่าวว่า วิธีพัฒนาบุคลากร ได้แก่ การสัมมนา การอภิปราย การประชุมเชิงปฏิบัติการ การปฐมนิเทศและ การฝึกอบรม จากที่กล่าวมาแสดงให้เห็นว่าครูจะต้องมีการพัฒนาตนเองเพื่อให้เป็นผู้มีความรู้ ความสามารถ มีคุณธรรม จริยธรรมและมีความประพฤติเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ศิษย์ จะต้องพัฒนา ตนเองให้ก้าวหน้าอยู่เสมอ เป็นผู้ใฝ่ศึกษาหาความรู้ ค้นคว้า พัฒนางานในหน้าที่ โดยคำนึงถึงผลที่จะ เกิดกับผู้เรียนเป็นสำคัญ ดังคำกล่าวของ ประเวศ วะสี (2545) ที่ว่า ผู้เรียนสำคัญที่สุดไม่ได้แปลว่าครู ลดบทบาทหรือลดความสำคัญลงตรงกันข้าม ครูกลับมีบทบาทและความสำคัญมากขึ้น อีกทั้งจะทำให้ การศึกษามีพลังและศักดิ์ศรีในการแก้ปัญหาของมนุษย์ สังคมและสิ่งแวดล้อม

ภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศที่มีความสำคัญ สำหรับในการติดต่อสื่อสาร จึงทำให้ เกิดการพัฒนาด้านการเรียนการสอนภาษาอังกฤษอย่างต่อเนื่อง เพื่อหาวิธีการที่จะให้เกิดประโยชน์ สูงสุดต่อการเรียนการสอนเพื่อให้ผู้เรียนสามารถใช้ภาษาได้อย่างถูกต้องเหมาะสม ดังนั้นระบบ การศึกษาไทยจึงต้องพัฒนาความสามารถทางภาษาอังกฤษของคนไทยให้อยู่ในระดับที่เข้าใจ ตลอดจนสามารถใช้ภาษาอังกฤษสื่อสารได้ถูกต้องเหมาะสม ฉะนั้นแนวทางการเรียนการสอน ภาษาอังกฤษจึงต้องเน้นการสื่อสารความเข้าใจระหว่างกันและกันเป็นสำคัญ กระทรวงศึกษาธิการ ตระหนักถึงความสำคัญและความจำเป็นจะต้องเร่งพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ เพื่อให้คนไทยมีความรู้ ความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษในระดับมาตรฐานสามารถใช้

ภาษาอังกฤษติดต่อสื่อสาร ตลอดจนสามารถเลือกสรรและใช้ประโยชน์จากสารสนเทศที่มีอยู่มหาศาลได้อย่างมีประสิทธิภาพเพื่อให้บรรลุเป้าหมาย (ปริญญ์ เกษประสิทธิ์, 2550)

โครงการเป็นการจัดการเรียนรู้แบบหนึ่งที่ยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ทำให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ด้วยตนเองได้ปฏิบัติจริงในลักษณะของการศึกษา สํารวจ ค้นคว้า ทดลอง ประดิษฐ์ คิดค้น ด้วยตนเอง โดยมีครูเป็นผู้คอยกระตุ้น แนะนำ และให้คำปรึกษาอย่างใกล้ชิดเป็นการส่งเสริมให้ผู้เรียนได้คิดและได้ลงมือปฏิบัติจริงด้วยตนเองเป็นการเสริมสร้างศักยภาพการเรียนรู้ให้กับผู้เรียน ผู้เรียนได้เรียนรู้โดยวิธีเรียนรู้ของตนเองทำให้ผู้เรียนได้สร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง รวมทั้งรู้จัก การวางแผนการทำงาน การลงมือปฏิบัติ ได้ตรวจสอบผลงานเพื่อการปรับปรุงงานหรือแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นจากการปฏิบัติ ด้วยตนเอง การเรียนรู้แบบโครงการมีประโยชน์ คือ 1) ผู้เรียนได้พัฒนาการเรียนรู้ เกิดการเรียนรู้ และสร้างองค์ความรู้ได้ด้วยตนเอง และ 2) ส่งเสริมกระบวนการคิดได้แสดงออกถึงความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ลงมือปฏิบัติจริง สามารถสร้างผลงานและแก้ปัญหาต่างๆ ที่เกิดจากการเรียนรู้ด้วยตนเองได้ (ชาตรี เกิดธรรม, 2547)

ผู้วิจัยในฐานะศึกษานิเทศก์ที่รับผิดชอบการนิเทศการเรียนการสอนกลุ่มสาระภาษาต่างประเทศในเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ จึงมีความสนใจที่จะศึกษาเพื่อพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมการจัดการเรียนรู้แบบโครงการของครูสอนภาษาอังกฤษ ระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อเป็นนวัตกรรมสำหรับการพัฒนาโดยการฝึกอบรมครูให้สามารถจัดการเรียนรู้ให้เป็นไปตามเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 อันจะนำไปสู่การสร้างความแข็งแกร่งทางการศึกษาและยกระดับผลสัมฤทธิ์ทาง การเรียนของนักเรียนและมาตรฐานของวิชาชีพครูให้มีคุณภาพต่อไป

โจทย์วิจัย/ปัญหาวิจัย

1. หลักสูตรการฝึกอบรมการจัดการเรียนรู้แบบโครงการของครูสอนภาษาอังกฤษระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานมีลักษณะอย่างไร
2. หลักสูตรการฝึกอบรมการจัดการเรียนรู้แบบโครงการ ของครูสอนภาษาอังกฤษระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานที่พัฒนาขึ้นมีประสิทธิภาพเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด 80/80 หรือไม่

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมการจัดการเรียนรู้แบบโครงการของครูสอนภาษาอังกฤษระดับประถมศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
2. เพื่อประเมินประสิทธิภาพหลักสูตรฝึกอบรมการจัดการเรียนรู้แบบโครงการของครูสอนภาษาอังกฤษระดับประถมศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
3. เพื่อศึกษาเจตคติและความพึงพอใจที่มีต่อหลักสูตรฝึกอบรมการจัดการเรียนรู้แบบโครงการของครูสอนภาษาอังกฤษระดับประถมศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

วิธีดำเนินการวิจัย

ดำเนินการ 5 ระยะ ดังนี้

ระยะที่ 1 การศึกษาข้อมูลพื้นฐาน

1. กลุ่มตัวอย่างได้แก่ ครูสอนวิชาภาษาอังกฤษระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2558 โรงเรียนละ 1 คน จำนวน 212 คน ได้มาแบบเจาะจง

2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามสำรวจ

ความต้องการในการเข้ารับการฝึกอบรมการจัดการเรียนรู้แบบโครงงานของครูผู้สอนภาษาอังกฤษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬเป็นแบบประมาณค่า 5 ระดับ

3. การเก็บรวบรวมข้อมูลผู้วิจัยดำเนินการโดยแจกแบบสอบถามและเก็บด้วยตนเอง

4. การวิเคราะห์ข้อมูลวิเคราะห์ด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป หาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ระยะที่ 2 การสร้างหลักสูตร

1. กลุ่มตัวอย่างผู้เชี่ยวชาญประเมินโครงร่างหลักสูตรฝึกอบรม จำนวน 9 คน ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) เป็นการประเมินก่อนนำไปทดลองใช้ในด้านความเหมาะสมและความสอดคล้องของโครงร่างหลักสูตรฝึกอบรมที่ผู้วิจัยได้สร้างและพัฒนาขึ้น และทำการปรับปรุงแก้ไขก่อนนำไปทดลองใช้

2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลแบบประเมินโครงร่างหลักสูตร

ฝึกอบรม ประกอบด้วย 2 ตอน คือ ตอนที่ 1 เป็นแบบประเมินความเหมาะสมของส่วนประกอบของหลักสูตรฝึกอบรม เป็นเครื่องมือที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ตอนที่ 2 เป็นแบบประเมินความสอดคล้องของส่วนประเมินหลักสูตรฝึกอบรมที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 3 ระดับ คือ สอดคล้อง (+1) ไม่แน่ใจ (0) และไม่สอดคล้อง (-1)

3. การเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการส่งแบบประเมินไปยังผู้เชี่ยวชาญให้ประเมินแล้วส่งกลับคืนมาทางไปรษณีย์

4. การวิเคราะห์ข้อมูลโดยเครื่องคอมพิวเตอร์ โปรแกรมสำเร็จรูป หาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ระยะที่ 3 การทดลองใช้หลักสูตรฝึกอบรม

1. กลุ่มตัวอย่างได้แก่ ครูสอนวิชาภาษาอังกฤษระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ จำนวน 32 คน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้เกณฑ์ร้อยละ 15 เลือกกลุ่มตัวอย่างโดยใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย (วาโร เห่งสวัสดิ์, 2551)

2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถาม แบบทดสอบ แบบวัดทักษะด้านการจัดการเรียนรู้ แบบวัดเจตคติ

3. การเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นการทดลองใช้หลักสูตรโดยวิธีการฝึกอบรมหลายรูปแบบ เช่น การบรรยาย การอภิปราย (Group Discussion) แผนที่ความคิด (Mind Map) เป็นต้น ซึ่งใช้เวลาปฏิบัติการทดลอง 3 วัน

4. การวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ 1) วิเคราะห์เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยด้านความรู้ของผู้เข้ารับการฝึกอบรมระหว่างก่อนและหลังการทดลอง โดยการวิเคราะห์ทดสอบค่าที (t-test for one sample) 2) วิเคราะห์เปรียบเทียบคะแนนระดับคุณภาพด้านทักษะการจัดการเรียนรู้แบบโครงงานของครูสอนภาษาอังกฤษระดับประถมศึกษา ภายหลังการทดลอง โดยใช้สถิติค่าเฉลี่ยระดับคะแนน ($\bar{x}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) 3) วิเคราะห์เปรียบเทียบระดับคะแนนเฉลี่ยด้านเจตคติของผู้เข้ารับการฝึกอบรมระหว่างก่อนและหลังการทดลอง โดยการวิเคราะห์ทดสอบค่าที (t-test for one sample) 4) วิเคราะห์หาค่าเฉลี่ยระดับคะแนน ($\bar{x}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ด้านความพึงพอใจในการรับการฝึกอบรม

ระยะที่ 4 การประเมินผลหลักสูตรการฝึกอบรม

วัตถุประสงค์เพื่อพิจารณาประสิทธิภาพของหลักสูตรว่าบรรลุตามวัตถุประสงค์ของการฝึกอบรมหรือไม่ โดยการนำข้อมูลที่ได้จากการนำหลักสูตรไปทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่างมาปรับปรุงแก้ไขหลักสูตรเพื่อให้หลักสูตรมีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

4.1 การประเมินผลหลักสูตร ประกอบด้วย การประเมินผลก่อนการฝึกอบรม ระหว่างการฝึกอบรม และภายหลังการฝึกอบรม โดยพิจารณาเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยด้านความรู้ระหว่างก่อนและหลังการทดลองใช้หลักสูตรการฝึกอบรม เปรียบเทียบระดับคะแนนเฉลี่ยด้านเจตคติที่มีต่อการจัดการเรียนรู้แบบโครงงานของครูสอนภาษาอังกฤษระดับประถมศึกษา ระหว่างก่อนและหลังการทดลองใช้หลักสูตรการฝึกอบรม และระดับคะแนนเฉลี่ยด้านทักษะการจัดการเรียนรู้แบบโครงงานของครูสอนภาษาอังกฤษระดับประถมศึกษา หลังการทดลองใช้หลักสูตรการฝึกอบรมการจัดการเรียนรู้แบบโครงงานของครูสอนภาษาอังกฤษระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานโดยการวิเคราะห์ทดสอบค่าที (t-test for one sample) เป็นการหาผลสัมฤทธิ์ความก้าวหน้าของการเรียนรู้โดยใช้ข้อสอบชุดเดิม

4.2 ประเมินความพึงพอใจของครูที่มีต่อหลักสูตรการฝึกอบรมจากข้อมูลที่ได้จากแบบประเมินความพึงพอใจของครูที่มีต่อหลักสูตรการฝึกอบรมเป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ

4.3 การหาประสิทธิภาพของหลักสูตร ที่วัดจากคะแนนเฉลี่ยของผู้เข้ารับการฝึกอบรมทั้งหมด จากการประเมินผลความก้าวหน้าระหว่างฝึกอบรมและแบบทดสอบหลังจากจบหลักสูตรการฝึกอบรม ตามเกณฑ์กำหนด 80/80

80 ตัวแรก หมายถึง ค่าคะแนนเฉลี่ยของผู้ฝึกอบรมทั้งหมดที่ทำคะแนนได้ คิดเป็นร้อยละจากการทดสอบระหว่างการฝึกอบรมตามหลักสูตร

80 ตัวหลัง หมายถึง ค่าคะแนนเฉลี่ยของผู้ฝึกอบรมทั้งหมดที่ทำคะแนนได้คิดเป็นร้อยละจากการทดสอบหลังการฝึกอบรมตามหลักสูตร

ระยะที่ 5 การปรับปรุงหลักสูตรการฝึกอบรม

ระยะนี้ เป็นการปรับปรุงหลักสูตรการฝึกอบรมให้สอดคล้องกับข้อมูลผลการประเมินที่ได้จากการทดลองใช้ในระยะที่ 4 เพื่อให้ได้หลักสูตรการฝึกอบรมที่มีคุณภาพ โดยมีโครงสร้างของหลักสูตรการฝึกอบรมที่มีความเหมาะสม สอดคล้องและถูกต้องสมบูรณ์ ได้แก่ วัตถุประสงค์ของการฝึกอบรม เนื้อหาวิชาหลักสูตรการฝึกอบรมวิธีการฝึกอบรม และการประเมินผลการฝึกอบรม ผู้วิจัย

ได้นำผลจากการประเมินก่อน ระหว่าง และหลังการทดลองมาใช้เป็นข้อมูลสำคัญสำหรับการปรับปรุงหลักสูตรการฝึกอบรมให้เกิดความสมบูรณ์

ผลการวิจัย

1. ผลการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรม พบว่า 1) มีความจำเป็นในการฝึกอบรมหลักสูตรการจัดการเรียนรู้แบบโครงงานของครูสอนวิชาภาษาอังกฤษระดับประถมศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.94$, S.D. = 0.76) 2) โครงร่างหลักสูตรฝึกอบรมมีความเหมาะสมในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุดมีความสอดคล้องกันในทุกประเด็น โดยมีค่าดัชนีความสอดคล้องอยู่ในระดับสูงคือตั้งแต่ 0.80 ถึง 1.00 เป็นไปตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้การปรับปรุงโครงร่างหลักสูตรฝึกอบรมก่อนนำไปทดลองใช้ตามคำแนะนำของผู้ทรงคุณวุฒิได้แก่ให้เพิ่มเติมคำอธิบายรายวิชาในชุดฝึกอบรมเพิ่มเนื้อหาโครงงานภาษาอังกฤษให้นำโครงงานภาษาอังกฤษที่ประสบความสำเร็จมานำเสนอปรับข้อสอบให้ครอบคลุมให้เพิ่มสาระสำคัญทุกหน่วยการเรียนรู้ จุดมุ่งหมายของหลักสูตรฝึกอบรมเขียนให้ชัดเจนขึ้นและสามารถประเมินได้ผู้วิจัยได้นำข้อเสนอแนะดังกล่าวมาปรับปรุงแก้ไขก่อนนำไปทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่าง

2. ผลการศึกษาประสิทธิภาพหลักสูตรฝึกอบรม

2.1 การทดลองใช้หลักสูตร โดยใช้รูปแบบการทดลองแบบทดสอบก่อนและหลังการฝึกอบรมในกลุ่มทดลอง (One Group Pretest-Posttest design) พบว่า มีความรู้ความเข้าใจก่อนและหลังแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีค่าเฉลี่ยหลังได้รับการฝึกอบรมสูงกว่าก่อนการฝึกอบรม (14.62/ 26.46) การประเมินระดับคุณภาพด้านทักษะการจัดการเรียนรู้แบบโครงงาน พบว่า คะแนนเฉลี่ยจากการประเมินด้านทักษะการจัดการเรียนรู้แบบโครงงานครูสอนภาษาอังกฤษระดับประถมศึกษาได้ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 46.71 คะแนน จากคะแนนเต็ม 48 คะแนน ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 1.34 คิดเป็นร้อยละ 97.31 ผลการเปรียบเทียบเจตคติ พบว่า เจตคติครูผู้เข้ารับการฝึกอบรมระหว่างก่อนและหลังการอบรมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.01 โดยมีค่าเฉลี่ยเจตคติหลังการฝึกอบรมสูงกว่าก่อนการฝึกอบรม (4.40/ 3.09)การประเมินด้านความพึงพอใจในการรับการฝึกอบรม พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับ มาก ($\bar{X} = 4.34$, S.D. = 0.45)

2.2 ผลการประเมินประสิทธิภาพของหลักสูตรฝึกอบรม โดยการวัดจากค่าคะแนนเฉลี่ยของผู้เข้ารับการฝึกอบรมทั้งหมด จากการประเมินผลความก้าวหน้าระหว่างฝึกอบรมและแบบทดสอบหลังจากจบหลักสูตรการฝึกอบรมตามเกณฑ์กำหนด 80/80 พบว่า หลักสูตรฝึกอบรมการจัดการเรียนรู้แบบโครงงานของครูสอนภาษาอังกฤษระดับประถมศึกษา คะแนนระหว่างอบรมเฉลี่ย 40.90 จากคะแนนเต็ม 50 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 81.81 ดังนั้น (E1) ซึ่งเป็นประสิทธิภาพของหลักสูตรฝึกอบรม เท่ากับ 81.81 คะแนนจากการทดสอบวัดความรู้ความเข้าใจหลังเรียน ได้คะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 26.46 จากคะแนนเต็ม 30 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 88.20 แสดงว่า ประสิทธิภาพของผลโดยรวม (E2) เท่ากับ 88.20 ซึ่งเข้าเกณฑ์ประสิทธิภาพที่ได้กำหนดไว้ 80/80

2.3 ผลการปรับปรุงหลักสูตร หลังจากนำหลักสูตรไปทดลองใช้ผู้วิจัยนำปัญหาอุปสรรค พร้อมทั้งข้อเสนอแนะต่าง ๆ เช่น เนื้อหา รายละเอียดและแบบทดสอบวัดความรู้ที่กว้างเกินไปไม่ครอบคลุมหลักสูตรการสอนภาษาอังกฤษแบบโครงงาน การจัดกิจกรรมกับระยะเวลาที่ไม่

สอดคล้องกัน มาปรับปรุงแก้ไขในรายละเอียดต่าง ๆ ได้แก่ 1) ปรับเวลาทำกิจกรรมบางกิจกรรม เพื่อให้ผู้รับการฝึกอบรมได้รับประโยชน์สูงสุด ด้วยการเพิ่มเวลาทำกิจกรรมให้มากขึ้น ให้โอกาสทุกคน แสดงความคิดเห็นอย่างเต็มที่ ไม่ใช้การเลือกตัวแทนกลุ่มเท่านั้น 2) ปรับปรุงการเรียงลำดับกิจกรรม ให้มีความสอดคล้องต่อเนื่องและชัดเจนมากยิ่งขึ้น

อภิปรายผล

1. ผลการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมการจัดการเรียนรู้แบบโครงงานของครูสอนภาษาอังกฤษ ระดับประถมศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

การสำรวจความต้องการจำเป็นเบื้องต้นในการเข้ารับการฝึกอบรมการจัดการเรียนรู้แบบโครงงานของครูสอนภาษาอังกฤษระดับประถมศึกษา พบว่า มีความจำเป็นต้องการพัฒนาอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า มีความต้องการอยู่ในระดับ มาก ทุกด้าน ทั้งนี้เนื่องจากการสำรวจความต้องการจำเป็นเบื้องต้นทำให้ทราบถึงข้อมูลพื้นฐานของผู้เข้ารับการฝึกอบรมว่ามีพื้นฐานอยู่ในระดับใด ผู้เข้ารับการฝึกอบรมยังขาดความรู้หรือข้อบกพร่องในเรื่องใด จะทำให้การจัดฝึกอบรมตอบสนองความต้องการในการพัฒนาและเป็นประโยชน์ต่อผู้เข้ารับการฝึกอบรมอย่างแท้จริง สอดคล้องกับ ชูชัย สมितिไกร (2548) กล่าวว่า การวิเคราะห์ความจำเป็น เป็นขั้นที่ 1 ของกระบวนการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรม เพื่อให้ทราบความจำเป็นในการฝึกอบรมและพัฒนาถือว่าเป็นสิ่งสำคัญหรืออาจเป็นหัวใจของเรื่องราวในการพัฒนาทรัพยากรบุคคล สิ่งที่เราเรียกว่าความจำเป็นมีความหมายได้ 2 ประการคือ 1) เป็นสิ่งที่ขาดหรือบกพร่องโดยอยู่บนพื้นฐานของการเปรียบเทียบระหว่างผลงานที่ต้องการกับที่เป็นอยู่จริงซึ่งในแง่ของผู้เข้าฝึกอบรมก็คือขาดความสามารถ จึงทำให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมบางส่วนรู้สึกต่อต้านการฝึกอบรม 2) เป็นโอกาสหรือศักยภาพในการปรับปรุงผลงาน (Performance Improvement Potential) การมองว่าเป็นโอกาสก็ด้วยเหตุผลที่ว่าเป็นการ “จูงใจคนให้ปรับปรุง” หรือ “โอกาสเพื่อความสำเร็จ” โดยอาศัยโมเดล “ความสามารถ” (Competency Model) ในการกำหนดแนวทางฝึกอบรมและพัฒนาซึ่งถือเป็นวิสัยทัศน์ใหม่ในการมองเรื่องความจำเป็นในการฝึกอบรมสอดคล้องกับ Nadlier (1990) ได้กล่าวไว้ว่า ความจำเป็นในการฝึกอบรมเป็นขั้นตอนที่ 1 ของการฝึกอบรมขององค์กร ขั้นตอนนี้นักพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ต้องค้นหาว่าอะไรคือปัญหาขององค์กรและปัญหานั้นสามารถที่จะสร้างสรรค์ให้เป็นโอกาสได้ด้วยการฝึกอบรมและพัฒนา ซึ่งเป็นการระบุความจำเป็นในการฝึกอบรม นอกจากนั้นยังกำหนดความจำเป็นของผู้เข้ารับการฝึกอบรม (Identify Learner Needs) เป็นการระบุความจำเป็นในระดับองค์การและงานที่ต้องการพัฒนาแล้ว จะเป็นขั้นตอนของการกำหนดความจำเป็นของผู้เข้ารับการฝึกอบรมแต่ละคนว่าเมื่อได้รับการพัฒนาแล้ว จะสามารถปฏิบัติงานในตำแหน่งหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพและปัญหาขององค์กรจะได้รับการแก้ไข

การสร้างหลักสูตรฝึกอบรมการจัดการเรียนรู้แบบโครงงานของครูสอนวิชาภาษาอังกฤษ ระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

จากแนวคิดการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมเป็นการสร้างหลักสูตรขึ้นมาใหม่อย่างมีระบบ ประกอบไปด้วยขั้นตอนในการพัฒนาหลักสูตรที่สำคัญ 5 ขั้นตอน ดังนี้ 1) การวิเคราะห์และศึกษาข้อมูลพื้นฐาน 2) การสร้างหลักสูตรฝึกอบรม 3) นำหลักสูตรฝึกอบรมไปทดลองใช้ 4) การประเมินผล

ประสิทธิภาพของหลักสูตรฝึกอบรม และ 5) การปรับปรุงหลักสูตรฝึกอบรม สอดคล้องกับฉันทไทยอุทิศ (2547) ได้พัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมการประเมินหลักสูตรสถานศึกษาสำหรับผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยใช้หลักการ Balanced Scorecard ดำเนินการตามรูปแบบการวิจัยและพัฒนา 5 ขั้นตอน คือ 1) การศึกษาข้อมูลสำหรับวางแผนสร้างหลักสูตรฝึกอบรม 2) การสร้างหลักสูตรฝึกอบรม 3) การทดลองใช้หลักสูตรฝึกอบรม 4) การประเมินผลหลักสูตร และ 5) การปรับปรุงแก้ไขหลักสูตรฝึกอบรม และสุเมธ งามนกนก (2549) ได้พัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมเพิ่มอำนาจในการทำงานเพื่อพัฒนาสมรรถนะและแผนกระทรวงศึกษาธิการ ประกอบด้วย 4 ขั้นตอน คือ 1) การศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน 2) การสร้างหลักสูตรฝึกอบรม 3) การทดลองใช้หลักสูตรเพื่อหาประสิทธิภาพ และ 4) การปรับปรุงแก้ไขหลักสูตรฝึกอบรมนอกจากนั้น เครือวัลย์ ล้อมอภิชาติ (2531) อรพรรณ พรสีมา (2537) และเปรมวดี คฤหเดช (2540) ได้สรุปองค์ประกอบของหลักสูตรการฝึกอบรม ประกอบไปด้วย 1) วัตถุประสงค์ของการฝึกอบรม เป็นจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมที่บอกให้ทราบว่า ต้องการให้ผู้เข้ารับการอบรมได้เรียนรู้อะไรจากการฝึกอบรม และต้องการให้มีการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมอะไรบ้างหลังการฝึก 2) เนื้อหาและการจัดลำดับเนื้อหา เป็นการกำหนดเนื้อหาสาระที่เกี่ยวข้องและจำเป็นสำหรับการฝึกอบรม และเหมาะสมกับหัวเรื่องในโครงการที่กำหนดไว้ 3) เทคนิคหรือวิธีการฝึกอบรม เป็นการกำหนดวิธีการหรือกิจกรรมที่จะนำมาใช้ เพื่อให้ผู้เข้ารับการอบรมมีความรู้ ความเข้าใจ และทักษะตามที่กำหนด 4) ระยะเวลา เป็นการกำหนดว่าจะต้องใช้เวลานานเท่าไรตลอดโครงการฝึกอบรม และใช้เวลาในการนำเสนอแต่ละหัวข้อและกิจกรรมนานเท่าไร 5) การประเมินผลการฝึกอบรม เป็นการกำหนดวิธีการวัดประสิทธิภาพว่า การฝึกอบรมบรรลุวัตถุประสงค์ตามที่ต้องการหรือไม่ เพียงใด เพื่อนำข้อมูลที่ได้มาปรับปรุงการฝึกอบรมให้มีคุณภาพยิ่งขึ้น 6) กำหนดการฝึกอบรม เป็นการจัดทำกำหนดการปฏิบัติงาน ประกอบด้วย หัวข้อวิชา ชั่วโมงการสอน ชื่อผู้สอน สถานที่สอน เพื่อให้ทราบว่าจะทำอะไร ที่ไหน เมื่อไร

การประเมินความเหมาะสมของร่างหลักสูตรฝึกอบรมการจัดการเรียนรู้แบบโครงงานของครูสอนวิชาภาษาอังกฤษระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานพบว่า ความเหมาะสมของโครงร่างหลักสูตรฝึกอบรมการจัดการเรียนรู้แบบโครงงานของครูสอนวิชาภาษาอังกฤษระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในภาพรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด และเมื่อพิจารณาแต่ละด้านของการประเมิน พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน การวิเคราะห์ความสอดคล้องของหลักสูตรฝึกอบรม พบว่า หลักสูตรฝึกอบรมการจัดการเรียนรู้แบบโครงงานของครูสอนวิชาภาษาอังกฤษระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานสอดคล้องกันในทุกประเด็น โดยมีค่าดัชนีความสอดคล้องอยู่ในระดับสูง คือ ตั้งแต่ 0.80 ถึง 1.00 สรุปได้ว่า โครงร่างหลักสูตรฝึกอบรมการจัดการเรียนรู้แบบโครงงานของครูสอนวิชาภาษาอังกฤษระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานมีความเหมาะสมและสอดคล้องกันในทุกประเด็น สามารถนำไปใช้ได้ ทั้งนี้เนื่องจาก โครงร่างหลักสูตรฝึกอบรมที่พัฒนาขึ้น มีความชัดเจนของคำอธิบายรายวิชา ความชัดเจนและความเหมาะสมของวัตถุประสงค์ของการฝึกอบรม ความเหมาะสมของเนื้อหา ความเหมาะสมของกิจกรรมการฝึกอบรม ความเหมาะสมของสื่อการฝึกอบรม ความเป็นไปได้ในการวัดและประเมินผล และระยะเวลาที่ใช้ในการฝึกอบรมมีความเหมาะสม สอดคล้องกับ มนตรี วงษ์สะพาน (2554) พัฒนา

หลักสูตรฝึกอบรมครูในการสร้างนวัตกรรมบทเรียนคอมพิวเตอร์มัลติมีเดีย ที่เน้นกระบวนการคิดวิเคราะห์ พบว่า ผลการพัฒนาหลักสูตรมีความเหมาะสมโดยรวมอยู่ในระดับมาก และดัชนีความสอดคล้องเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด ซึ่งเป็นผลมาจากมีกระบวนการจัดทำและพัฒนาอย่างเป็นระบบ ทั้งในส่วนของโครงสร้างหลักสูตร สื่อ แผนการจัดฝึกอบรม และเครื่องมือเก็บรวบรวมข้อมูล สอดคล้องกับ ฉรัต ไทยอุทิต (2547) ศึกษาการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมการประเมินหลักสูตรสถานศึกษา สำหรับผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยหลักการ “Balanced Scorecard” โดยผลการประเมินโครงสร้างหลักสูตรฝึกอบรมโดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 10 ท่าน พบว่า โครงสร้างหลักสูตรฝึกอบรมการประเมินหลักสูตรสถานศึกษา สำหรับผู้บริหารสถานศึกษา โดยหลักการ BSC มีระดับคะแนนความเหมาะสมเฉลี่ยเท่ากับ 4.40 แสดงว่า โครงสร้างของหลักสูตรฝึกอบรมอยู่ในระดับมาก และมีดัชนีความสอดคล้องขององค์ประกอบโครงสร้างหลักสูตรฝึกอบรมโดยเฉลี่ย 0.9 แสดงว่า โครงสร้างของหลักสูตรฝึกอบรมมีความสอดคล้องอยู่ในระดับสูง

2. ผลการศึกษาประสิทธิภาพหลักสูตรฝึกอบรม

2.1 การทดลองใช้หลักสูตรจากการทดสอบด้านความรู้ของผู้เข้ารับการฝึกอบรมระหว่างก่อนและหลังการทดลองพบว่าครูสอนวิชาภาษาอังกฤษในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬมีความรู้ความเข้าใจก่อนและหลังแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีค่าเฉลี่ยหลังได้รับการฝึกอบรมสูงกว่าก่อนการฝึกอบรม การประเมินระดับคุณภาพด้านทักษะการจัดการเรียนรู้แบบโครงงานของครูสอนภาษาอังกฤษระดับประถมศึกษาพบว่าคะแนนเฉลี่ยจากการประเมินด้านทักษะการจัดการเรียนรู้แบบโครงงานครูสอนภาษาอังกฤษระดับประถมศึกษาได้ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 46.71 คะแนนจากคะแนนเต็ม 48 คะแนนค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 1.34 คิดเป็นร้อยละ 97.31 เมื่อเปรียบเทียบเจตคติเจตคติที่มีต่อการจัดการเรียนรู้แบบโครงงานของครูสอนภาษาอังกฤษระดับประถมศึกษาของผู้เข้ารับการฝึกอบรมระหว่างก่อนและหลังการทดลองพบว่าเจตคติของครูผู้เข้ารับการฝึกอบรมระหว่างก่อนและหลังการอบรมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.01 โดยมีค่าเฉลี่ยเจตคติหลังการฝึกอบรมสูงกว่าก่อนการฝึกอบรม

การประเมินด้านความพึงพอใจในต่อหลักสูตรฝึกอบรมพบว่าผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีระดับคะแนนเฉลี่ยด้านความพึงพอใจต่อหลักสูตรฝึกอบรมโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.34$, S.D. = 0.45) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่ามีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ย 3 อันดับแรกจากมากไปหาน้อยดังนี้ด้านการบรรลุวัตถุประสงค์ของการฝึกอบรมด้านการดำเนินการฝึกอบรมและด้านความสามารถของวิทยากร ($\bar{X} = 4.38$, S.D. = 0.49, $\bar{X} = 4.36$, S.D. = 0.51, $\bar{X} = 4.31$, S.D. = 0.48) ตามลำดับแสดงว่าหลักสูตรฝึกอบรมที่พัฒนาขึ้นมีความเหมาะสมและเป็นไปได้ของการนำหลักสูตรไปใช้ปฏิบัติจริงที่เป็นเช่นเพราะว่ามีกระบวนการจัดทำและพัฒนาอย่างเป็นระบบทั้งในส่วนของโครงสร้างหลักสูตรสื่อแผนการจัดฝึกอบรมและเครื่องมือเก็บรวบรวมข้อมูลรวมทั้งวิธีการฝึกอบรมให้ความสำคัญกับการประยุกต์และนำความรู้ไปใช้ทำให้ผู้รับการอบรมได้ทบทวนและศึกษาเรียนรู้เพิ่มเติมจากการปฏิบัติงานเห็นแนวทางและเกิดการเรียนรู้ได้มากกว่า สอดคล้องกับผลงานวิจัยของระพีพรรณ เจริญทัศน์ศิริ (2545) ได้ทำการศึกษาเรื่องการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมครูภาษาอังกฤษเรื่องการสอนวิชาภาษาอังกฤษโครงงานระดับมัธยมศึกษาสำหรับครูในกลุ่มสหวิทยาเขตเมืองสิงห์จังหวัดกาญจนบุรี พบว่าผลการทดลองใช้หลักสูตรผู้เข้ารับการอบรมให้

ความสนใจและกระตือรือร้นในการรับความรู้ซักถามแสดงความคิดเห็นในการฝึกปฏิบัติจริงมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมนำเสนอผลการฝึกปฏิบัติเป็นท่พอใจผลการประเมินหลักสูตรพบว่าก่อนและหลังการฝึกอบรมมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการสอนภาษาอังกฤษโครงงานต่างกันที่ระดับนัยสำคัญ .05 จากการประเมินหลังการอบรมพบว่าหลักสูตรมีความเหมาะสมระดับปานกลางถึงมากและจากการติดตามผลการฝึกอบรมพบว่าครูส่วนใหญ่นำความรู้ที่ได้ไปใช้ในการพัฒนาการเรียนการสอนของตนเองสอดคล้องกับผลงานวิจัยของมนตรี วงษ์สะพาน (2554) ศึกษาการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมครูในการสร้างนวัตกรรมบทเรียนคอมพิวเตอร์มัลติมีเดียที่เน้นกระบวนการคิดวิเคราะห์พบว่าผลการศึกษาประสิทธิภาพของหลักสูตรฝึกอบรมครูในการสร้างนวัตกรรมบทเรียนคอมพิวเตอร์มัลติมีเดียที่เน้นกระบวนการคิดวิเคราะห์พบว่าครูผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีคะแนนการทดสอบความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับกระบวนการคิดวิเคราะห์หลังได้รับการฝึกอบรมสูงกว่าก่อนการฝึกอบรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มีความก้าวหน้าในการเรียนรู้ร้อยละ 52 มีความสามารถในการออกแบบบทเรียนคอมพิวเตอร์มัลติมีเดียและการสร้างนวัตกรรมสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดผลงานนวัตกรรมที่ครูผู้เข้าอบรมสร้างขึ้นผ่านเกณฑ์ประเมินคุณภาพทุกคนและความพึงพอใจของครูที่มีต่อหลักสูตรฝึกอบรมโดยรวมอยู่ในระดับมากสอดคล้องกับเกรซิน มนูญผล (2544) ได้ทำการศึกษาเรื่องการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมครูเพื่อเสริมสร้างสมรรถภาพด้านการจัดทำหนังสือประสบการณ์ที่สอดคล้องกับท้องถิ่นโดยทำการศึกษาปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการเสริมสร้างสมรรถภาพด้านการจัดทำหนังสือเสริมประสบการณ์ที่สอดคล้องกับท้องถิ่นเพื่อนำมาใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานสร้างและทดลองใช้หลักสูตรพร้อมประเมินผลหลักสูตรพบว่าหลักสูตรนี้สามารถนำไปใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพส่วนผลการสอบวัดความรู้ก่อนและหลังการฝึกอบรมพบว่าผลสัมฤทธิ์หลังการฝึกอบรมเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญ และชัยวัฒน์ สุทธิรัตน์ (2548) ได้ศึกษาเรื่องการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมการจัดการเรียนการสอนตามสภาพจริงโดยผ่านกระบวนการวิจัยสำหรับครูในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานพบว่าความรู้ความเข้าใจการจัดการเรียนการสอนตามสภาพจริงโดยผ่านกระบวนการวิจัยหลังการฝึกอบรมสูงกว่าก่อนการฝึกอบรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

2.2 การประเมินประสิทธิภาพของหลักสูตรฝึกอบรม จากการประเมินผลความก้าวหน้าระหว่างฝึกอบรมและแบบทดสอบหลังจากจบหลักสูตรการฝึกอบรมตามเกณฑ์กำหนด 80/80 พบว่าหลักสูตรฝึกอบรมการจัดการเรียนรู้แบบโครงงานของครูสอนภาษาอังกฤษระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน คะแนนระหว่างอบรม เฉลี่ย 40.90 จากคะแนนเต็ม 50 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 81.81 ดังนั้น (E1) ซึ่งเป็นประสิทธิภาพของหลักสูตรฝึกอบรม เท่ากับ 81.81 คะแนนจากการทดสอบวัดความรู้ความเข้าใจหลังเรียน ได้คะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 26.46 จากคะแนนเต็ม 30 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 88.20 แสดงว่า ประสิทธิภาพของผลโดยรวม (E2) เท่ากับ 88.20 ซึ่งเข้าเกณฑ์ประสิทธิภาพที่ได้กำหนดไว้ 80/80 ดังนั้น สรุปได้ว่า หลักสูตรฝึกอบรมการจัดการเรียนรู้แบบโครงงานของครูสอนภาษาอังกฤษระดับประถมศึกษามีประสิทธิภาพที่เป็นเช่นนี้เพราะหลักสูตรฝึกอบรมที่พัฒนาขึ้นอาศัยแนวคิดกระบวนการในการพัฒนาหลักสูตร เทคนิควิธีการฝึกอบรมครั้งนี้ใช้หลายวิธีทำให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมได้เข้ามามีส่วนร่วมในการฝึกอบรมอย่างมาก รวมถึงการให้ฝึกปฏิบัติจริง ประกอบกับวิทยากรมีความเชี่ยวชาญและมีประสบการณ์ในการฝึกอบรมอย่างดี จึงทำให้ผลการฝึกอบรมเป็นไปตามที่คาดหวังไว้และมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับผลการวิจัยของอนวัตร

ชัยเกียรติธรรม (2553) ศึกษาการพัฒนา รูปแบบการฝึกอบรมครูสอนภาษาอังกฤษแบบค่ายกิจกรรม พบว่า ประสิทธิภาพของรูปแบบการฝึกอบรมครูผู้สอนภาษาอังกฤษแบบค่ายกิจกรรมที่ได้ปรับปรุงมี ประสิทธิภาพสูง โดยมีค่าเฉลี่ย 87.32/83.83 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ 80/80 ที่กำหนดไว้ แสดงว่า ผู้เข้าร่วม ฝึกอบรมมีความรู้และความเข้าใจกิจกรรมทั้ง 3 รูปแบบฝึกอบรมผู้สอนอยู่ในระดับดี สอดคล้องกับ ธนพงศ์ จันทชุม (2553) ศึกษาการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมเทคนิคการสอนวิชาโครงการ พบว่า หลักสูตรฝึกอบรมเทคนิคการสอนวิชาโครงการมีประสิทธิภาพด้านทฤษฎี มีคะแนนเฉลี่ยร้อยละ 84.64/87.06 สูงกว่าเกณฑ์ 80/80 ที่ตั้งไว้ สอดคล้องกับสุวัฒน์ชัย จันทรเริง (2553) ศึกษาการ พัฒนารูปแบบการฝึกอบรมแบบผสมผสาน สำหรับครูฝึกนักเรียนศึกษาธิการทางสายตา ด้านทักษะ ด้านการทำความเข้าใจกับสภาพแวดล้อมและการเคลื่อนไหว ศูนย์การศึกษาพิเศษ กระบุงศึกษาธิการ พบว่า ประสิทธิภาพของการพัฒนารูปแบบการฝึกอบรมมีค่าเท่ากับ 80.09/97.46 ซึ่งหมายความว่าฝึกอบรมแบบผสมผสาน มีกระบวนการที่ทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ ก่อนการฝึกอบรมเฉลี่ยร้อยละ 80.09 และมีประสิทธิภาพในการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของผู้ ฝึกอบรมเฉลี่ยร้อยละ 97.46 แสดงว่า รูปแบบการฝึกอบรมแบบผสมผสาน มีประสิทธิภาพสูงตาม เกณฑ์มาตรฐาน 80/80 และนำไปฝึกอบรมได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. จากผลที่ได้รับจากการสะท้อนความคิดของครูผู้เข้ารับการฝึกอบรมโดยการนิเทศ ติดตามและประเมินผล พบว่านักเรียนมีความรู้ ความเข้าใจในเนื้อหาภาษาอังกฤษมากขึ้นและ ขณะเดียวกันก็มั่นใจในการใช้ภาษาอังกฤษมากขึ้นและจากการประเมินผลงานจัดทำโครงการ ภาษาอังกฤษของนักเรียนปรากฏผลออกมาว่าการทำโครงการภาษาอังกฤษทำให้นักเรียนได้รับ ประสบการณ์ที่มีประโยชน์ นักเรียนกล้าอธิบายเนื้อหาและแก้ไขสิ่งผิดเกี่ยวกับภาษาอังกฤษให้มากขึ้น ซึ่งสะท้อนให้เห็นว่าครูสอนวิชาภาษาอังกฤษสังกัดอื่นสามารถนำไปอ้างอิงได้ว่าการสอน ภาษาอังกฤษแบบโครงการสามารถทำได้เช่นเดียวกับการสอนวิชาอื่นๆและครูอาจส่งเสริมให้ผู้เรียน เขียนสะท้อนความคิดเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของตนเพื่อจะได้นำผลไปพัฒนาผล การจัดกิจกรรมให้ดีขึ้นต่อไป

2. วิทยากรในการฝึกอบรม ควรศึกษารายละเอียดของหลักสูตรฝึกอบรมไปตามลำดับ ขั้นตอน เพื่อให้การจัดฝึกอบรมบรรลุวัตถุประสงค์ที่ได้กำหนดไว้ และควรมีความรู้ ความสามารถในการ ทอดข้อมูล ความรู้ ความคิด ประสบการณ์ ให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมเพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจที่ ถูกต้องให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรม

3. หลักสูตรฝึกอบรมนี้ พัฒนามาจากข้อมูลพื้นฐาน ความจำเป็น ที่สำรวจขึ้นต้นจากครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ หากจะนำหลักสูตรฝึกอบรมนี้ไปใช้กับครู สังกัดอื่นควรสำรวจข้อมูลพื้นฐาน และความจำเป็นในการฝึกอบรม เพื่อนำเฉพาะองค์ประกอบที่ ต้องการพัฒนามาดำเนินการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมต่อไป

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการวิจัยพัฒนารูปแบบการฝึกอบรมในลักษณะอื่นสำหรับการพัฒนาความสามารถของครูในการจัดการเรียนรู้แบบโครงงานของครูสอนภาษาอังกฤษ
2. ควรมีการทำวิจัยเพื่อพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมในระดับที่สูงขึ้น
3. ควรมีการทำวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมในการพัฒนาครูเกี่ยวกับรูปแบบการจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาอังกฤษ

บรรณานุกรม

- เกศริน มนูญผล. (2544). การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมครูเพื่อเพิ่มสมรรถภาพด้านการจัดทำหนังสือเสริมประสบการณ์ที่สอดคล้องกับท้องถิ่น. ปรินญาณิพนธ์ กศ.ด., มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ กรุงเทพมหานคร.
- เครือวัลย์ ล้อมภิชาติ. (2531). หลักและเทคนิคการจัดการฝึกอบรมและการพัฒนา. กรุงเทพฯ: สยามศิลป์.
- ฉรุต ไทยอุทิศ. (2547). การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมการประเมินหลักสูตรสถานศึกษาสำหรับผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานโดยหลักการ “Balanced Scorecard”. ปรินญาณิพนธ์ กศ.ด., มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ กรุงเทพมหานคร.
- ฉลาด จันทรมบัติ. (2550). การพัฒนารูปแบบการจัดการความรู้ในชุมชน. วิทยานิพนธ์ กศ.ด., มหาวิทยาลัยมหาสารคาม มหาสารคาม.
- ชัยวัฒน์ สุทธิรัตน์. (2548). การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมการจัดการเรียนการสอนตามสภาพจริง โดยผ่านกระบวนการวิจัยสำหรับครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา พิษณุโลก เขต 1 พิษณุโลก. คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม พิษณุโลก.
- ชาติรี เกิดธรรม. (2547). เทคนิคการสอนแบบโครงงาน. กรุงเทพฯ: สุวีริยะสาส์น.
- ชูชัย สมितिไกร. (2548). การฝึกอบรมบุคลากรในองค์กร. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ธนพงศ์ จันทุม. (2553). การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมเทคนิคการสอนวิชาโครงการ. วิทยานิพนธ์ ค.อ.ด., มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ กรุงเทพมหานคร.
- ประเวศ วะสี. (2545). ปฏิรูปการเรียนรู้ ผู้เรียนสำคัญที่สุด. กรุงเทพฯ: ศูนย์สาธิตพัรว. ปรินญาณิพนธ์ เกษประสิทธิ์. (2550). สภาพและปัญหาการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษระดับประถมศึกษาในอำเภออุ้มผาง จังหวัดตาก. วิทยานิพนธ์ ค.ม. มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์ อุตรดิตถ์.
- เปรมวดี คฤหเดช. (2540). การพัฒนาชุดฝึกอบรมเชิงประสบการณ์เพื่อการทำงานเป็นทีมสำหรับนักศึกษาพยาบาล. ปรินญาณิพนธ์ กศ.ด., มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร กรุงเทพมหานคร.
- มนตรี วงษ์สะพาน. (2554). การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมครูในการสร้างนวัตกรรมบทเรียนคอมพิวเตอร์มัลติมีเดียที่เน้นกระบวนการคิดวิเคราะห์. ปรินญาณิพนธ์ กศ.ด., มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ กรุงเทพมหานคร.

- ระพีพรรณ เจริญทัศน์ศิริ. (2545). **การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมครูภาษาอังกฤษ เรื่อง การสอนวิชาภาษาอังกฤษโครงการ ระดับมัธยมศึกษาสำหรับครูในกลุ่มสหวิทยาเขตเมืองสิงห์ จังหวัดกาญจนบุรี**. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม., มหาวิทยาลัยศิลปากร นครปฐม.
- ราชกิจจานุเบกษา. (2553). เล่มที่ 127 ตอนที่ 45. 12 กรกฎาคม.
- วาโร เพ็งสวัสดิ์. (2551). **วิธีวิทยาการวิจัย**. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- วิจิตร อาวะกุล. (2540). **การฝึกอบรม**. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2545). **พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545**. กรุงเทพฯ: พริกหวานกราฟฟิก.
- สุเมธ งามกนก. (2549). **หลักสูตรฝึกอบรมเพิ่มอำนาจในการทำงานเพื่อศึกษาสมรรถนะของเจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผน กระทรวงศึกษาธิการ**. วิทยานิพนธ์ กศ.ด., มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ กรุงเทพมหานคร.
- สุวัฒน์ชัย จันท์เฮง. (2553). **การพัฒนารูปแบบการฝึกอบรมแบบผสมผสานสำหรับครูผู้ฝึกนักศึกษาพิการทางสายตา เพื่อพัฒนาทักษะด้านการทำความเข้าใจกับสภาพแวดล้อม และการเคลื่อนไหว**. วิทยานิพนธ์ ปร.ด., มหาวิทยาลัยศิลปากร นครปฐม.
- อนุวัต ชัยเกียรติธรรม. (2553). **การพัฒนารูปแบบการฝึกอบรมครูสอนภาษาอังกฤษแบบค่ายกิจกรรม**. วิทยานิพนธ์ ค.อ.ด., มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ กรุงเทพมหานคร.
- อรพรรณ พรสีมา. (2537). **เทคนิคการฝึกอบรม**. กรุงเทพฯ: ภาควิชาเทคโนโลยีทางการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- Nadlier.D.A. (1990). **Role of Models in Organizational Assessment**. In Lawyer, E.F., and Seashore, S.E.(eds.) *Organizational Assessment Perspective on the Measurement of Organizational Behavior and The Quality of Work Life*. New York: John Wiley & son.